Eduskunnan talousvaliokunta

HE 244/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain, julkisista puolustus- ja turvallisuushankinnoista annetun lain 47 §:n sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Kilpailu- ja kuluttajavirastolta (KKV) lausuntoa hallituksen esitykseksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta ja eräiden siihen liittyvien säädösten muuttamisesta. Kilpailu- ja kuluttajavirasto toteaa lausuntonaan seuraavan.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto pitää lähtökohtaisesti perusteltuina ja kannatettavina teknisiä korjauksia ja täydennyksiä hankintalakeihin sekä menettelyjä koskevien säännösten selkeyttämistä esityksessä ehdotetulla tavalla. Esitystä on täsmennetty lausuntopalautteen perusteella, mutta KKV:n näkemyksen mukaan esityksen eduskuntakäsittelyssä tulisi kuitenkin kiinnittää huomiota vielä seuraaviin asioihin.

Puitejärjestelyä koskevaan lakiehdotuksen 42 §:ään liittyen virasto tuo ilmi aikaisemmin lausuntokierroksella ratkaisun C-216/17 tulkinnanvaraisuudesta ilmaisemansa näkemyksen. Virasto katsoo, että tuomioistuimen ratkaisun ja ratkaisua edeltäneen julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen perustelut ja sanamuodot jättävät kokonaisuutena arvioiden tulkinnanvaraa sen osalta, kohdistuuko puitejärjestelyiden perusteella tilattavien suoritusten yksilöintivaatimus erikseen kuhunkin puitejärjestelyä mahdollisesti hyödyntävään hankintayksikköön, vaiko kaikkien näiden hankintayksiköiden suoritusten yhteismäärään kokonaisuudessaan. KKV toteaa, että oikeuskysymystä koskevan Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön kehittyessä lähivuosina on mahdollista, että kansallista lainsäädäntöä joudutaan muuttamaan yksilöintivaatimusta koskevan oikeuskysymyksen osalta.

Virasto katsoo, että ehdotetun 42 §:n sanamuodon ja yksityiskohtaisten perusteluiden perusteella puitejärjestelyn perusteella tehtävien hankintojen yksilöinnin yleinen vähimmäistaso jää ehdotetussa kansallisessa lainsäädännössä osin epäselväksi. Hallituksen esityksessä ehdotetun pykälän sanamuodon mukaan vain hankintojen yhteenlaskettu enimmäismäärä taikka enimmäisarvo tulee yksilöidä, kun taas yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan enimmäismäärä tai yhteenlasketut arvot tulee yksilöidä tuoteryhmä- tai palvelualuekohtaisesti. Jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa ei kuitenkaan tarkemmin avata tuoteryhmän tai palvelualueen käsitteitä. Hallituksen esityksen perusteluissa tuodaan esille runsaasti puitejärjestelyn kohteen ja hankinnan laajuuden esittämistä koskevaa joustavuutta puolta-

Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Postiosoite PL 5, 00531 Helsinki • **Puhelin** 029 505 3000 (pvm/mpm) • **Faksi** 09 8764 398
Y-tunnus 2502067-3 • **Sähköposti** kirjaamo@kkv.fi • www.kkv.fi

ALLEKIRJOITETTU KONEELLISESTI
ASIANHALLINTAJÄRJESTELMÄSSÄ

via tekijöitä. Tämä huomioiden virasto pitää kannatettavana perusteluihin sisältyvää kirjausta, jonka mukaan yhteishankintayksiköiden puitejärjestelyjä käyttävien hankintayksiköiden tarpeet ja määrät tulee ilmoittaa sellaisella tarkkuudella, että alalla ammattimaisesti toimivat yritykset voivat antaa niiden perusteella tarjouksia ottaen huomioon myös hankintojen toimittamisesta eri hankintayksiköille aihetuvat kustannukset sellaisissa tuoteryhmissä, joissa näillä seikoilla on vaikutusta tarjoushintoihin.

KKV kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että lakiehdotuksen 58 §:n sanamuoto ja perustelut ovat keskenään osin ristiriitaiset. Esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa esitetään hankintalain 58 §:n 2 momentin muuttamista siten, että ennakkoilmoituksen julkaisumahdollisuus rajataan koskemaan vain 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua EU-kynnysarvot ylittävää hankintaa sekä 2 kohdan sosiaali- ja terveyspalveluja sekä muita liitteen E erityisiä palveluhankintoja. Ennakkoilmoitusmahdollisuuden ulkopuolelle jäisi näin ollen 1 momentin 3 kohdan käyttöoikeussopimukset sekä 4 kohdan sosiaali- ja terveyspalveluja sekä muita liitteen E erityisiä palveluja koskevat käyttöoikeussopimukset. Kuitenkin lakiehdotuksen 58 §:ssä todetaan, että hankintayksikkö voi toimittaa julkaistavaksi ennakkoilmoituksen 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetusta hankinnasta ja 3 kohdassa tarkoitetusta käyttöoikeussopimuksesta.

Muilta osin KKV:n lausuntokierroksilla ja sidosryhmäkuulemisessa esittämät näkemykset on otettu huomioon hallituksen esityksessä, eikä KKV:lla siten ole huomautettavaa esitykseen muilta osin.

Johanna Kirveskoski

Erityisasiantuntija

ALLEKIRJOITETTU KONEELLISESTI
ASIANHALLINTAJÄRJESTELMÄSSÄ